

Aan: Leden VV en D&H Hoogheemraadschap van Rijnland
Per e-mail: caroline.wiel@rijnland.net
Datum: 20 september 2018
Cc: Commissie CBCF Unie van Waterschappen; Provinciale Staten Zuid-Holland

Geachte VV-leden,

Vrijdag 21 september as spreekt de commissie CBCF van de Unie van Waterschappen over het voorstel voor herziening van het belastingstelsel. Een ingrijpend voorstel, waaraan grote nadelen kleven zoals eerder al werd aangegeven door de Vereniging voor Bos- en Natuureigenaren (VBNE). Aanvullend op de reactie van de VBNE, die op 24 augustus jl. aan alle waterschappen is gezonden, geven Natuurmonumenten, Hollands Particulier Grondbezit en Stichting Het Zuid-Hollands Landschap u hierbij nog een aantal argumenten uit de praktijk om *niet* in te stemmen met de voorgestelde wijziging van het belastingstelsel.

Natuur zorgt voor droge voeten, waterberging en schoon water

Natuurterreinen in uw beheersgebied zorgen voor droge voeten, extra waterberging en schoon water, ze bieden ruimte aan voorzieningen voor algemeen nut. De vaak particuliere eigenaren en beheerders van natuurterreinen, die vrijwel niets vervuilen en geen of zeer lage opbrengst hebben, zullen in het voorstel fors meer moeten gaan betalen. Dat is vreemd, want natuur levert over het algemeen juist baten op voor het watersysteem. Natuurlijk worden er door het waterschap ook kosten gemaakt voor de natuur, maar dit is meestal nodig om de negatieve effecten van overige functies (ontwatering en verontreiniging) te beperken. Wij zijn ervan overtuigd dat de kostenbesparingen die de natuurgebieden opleveren vele malen groter zijn: natuurgebieden zorgen voor waterberging in tijden van veel regenval, leveren water in tijden van droogte en natuur verbetert de waterkwaliteit. Ook is er in de natte natuurgebieden geen veenbodemdaling en wordt daarmee uitstoot van CO₂ voorkomen.

Als terreinbeherende organisaties (tbo's) binnen de grenzen van het Hoogheemraadschap van Rijnland brengen wij onze gebieden vaak om-niet in voor het treffen van maatregelen op het gebied van waterkwaliteit en waterkwantiteit. Dit geldt bijvoorbeeld voor Landgoed Nieuw Leeuwenhorst, NP Zuid-Kennemerland en de Kagerplassen. Deze ecosysteemdiensten worden niet ten gelde gemaakt door de tbo's; het verhogen van waterschapsbelastingen druist in tegen de diensten die de gebieden juist leveren.

Kosten voor natuurbeheerders worden te groot

Het voorstel van de UvW leidt tot een disproportionele verhoging van de waterschapslasten voor natuur, die de financiële draagkracht van bos- en natuureigenaren ver te boven gaat. Dit kan voor Hoogheemraadschap van Delfland een lastenverzwaring voor natuur van 6 tot maar liefst 27 maal de huidige heffing betekenen. Ter illustratie, dit betekent voor een omvangrijk natuurgebied als de Nieuwkoopse Plassen (1400 ha) een stijging van €5490,- naar maximaal €154.000,- per jaar.

Wij kunnen als tbo's een dergelijke lastenverzwaring niet opbrengen. Het natuurbeheer in Nederland wordt gefinancierd via de Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL). Voor de vergoeding van het natuurbeheer krijgen de natuureigenaren een vergoeding van 75% van de werkelijke kosten voor het beheer. Hierin zijn de kosten voor waterschapslasten niet opgenomen.

Dit betekent dat wij voor de 25% eigen bijdrage *plus* de waterschapslasten extra inkomsten moeten genereren. Hierin zit geen rek: het is elk jaar weer een enorme opgave om het beheer gefinancierd te krijgen.

Dit gaat ten koste van beheer

Op het moment dat de waterschapslasten drastisch zullen stijgen, gaat dat direct ten koste van het natuurbeheer. Dit wordt zichtbaar in de natuurterreinen: door minder beheer en als gevolg daarvan afname van de biodiversiteit.

Natuurbeheer is niet vrijblijvend

Natuurbeheer is noodzakelijk om de natuur en biodiversiteit in stand te houden. Zonder beheer verdwijnen de unieke en zeldzame natuurwaarden. Het is een maatschappelijke wens om te genieten van mooie natuurgebieden en om de soortenrijkdom te behouden. Dit is een groot goed in de drukke deltametropool.

Naast deze maatschappelijke wens om onze natuur te beschermen, is er ook een wettelijke verplichting. De Nederlandse overheid is verplicht om de natuurwaarden te beschermen en verbeteren, via beheer en ontwikkeling. Veel KRW-maatregelen, eveneens wettelijk verplicht, kunnen worden gerealiseerd op gronden in eigendom van tbo's. Zowel voor Natura2000 gebieden als de Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden is het geen optie om het natuurbeheer te versoberen: dan kunnen simpelweg de internationale verplichtingen zoals de KRW niet worden gehaald.

Voorstel is niet voldoende onderbouwd en onnodig ingewikkeld

Zoals de VBNE al aangaf, voldoen de voorgestelde wijzigingen niet aan de gestelde criteria voor een toekomstbestendig belastingstelsel. Wij voegen daaraan toe dat het onbegrijpelijk is dat landbouw en natuur in één categorie ongebouwd worden ondergebracht, omdat daarmee het profijtbeginsel fundamenteel verkeerd wordt toegepast. Landbouw en natuur hebben niet dezelfde belangen op het gebied van watersystemen. In tegendeel, waar landbouw profiteert van maatregelen als peilverlaging, levert dit voor natuur meestal juist verlies op, en andersom. De voorgestelde aanpak is niet eenvoudig, niet makkelijk uitlegbaar en heeft geen draagvlak, zeker niet bij natuur en landbouw. Er zit geen (financiële) prikkel in om gedrag van actoren die het water vervuilen te verbeteren. Terwijl dit soort punten juist aan het gewijzigde stelsel ten grondslag zouden moeten liggen.

Conclusie

We roepen u dringend op niet in te stemmen met het voorstel tot wijziging van het huidige belastingstelsel omdat de negatieve maatschappelijke gevolgen voor natuur disproportioneel zijn.

Wij wensen u een goede discussie en vragen u om bovenstaande daarin te betrekken. Indien u vragen heeft, kunt u contact opnemen met Willemijn Nagel op 06-83630314 of w.nagel@natuurmonumenten.nl.

Met vriendelijke groet,
namens Hollands Particulier Grondbezit en Stichting Het Zuid-Hollands Landschap,

Anneklaar Wijnants, provinciaal ambassadeur Natuurmonumenten